

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาที่ได้จะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก ณ ตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ส่วนที่สอง เป็นการประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานและวิถีพื้นฟูอุทยาน รวมทั้งการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกรวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย จำนวน 217 คน (ร้อยละ 54.25) และเพศหญิง จำนวน 183 (ร้อยละ 45.75) (ตารางที่ 4.1)

ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งมีจำนวน 159 คน (ร้อยละ 39.75) รองลงมา คือ อายุ 31 – 40 ปี มีจำนวน 93 คน (ร้อยละ 23.25) อายุ 41 – 50 ปี มีจำนวน 54 คน (ร้อยละ 13.50) อายุน้อยกว่า 21 ปี มีจำนวน 46 คน (ร้อยละ 11.50) อายุ 51 – 60 ปี มีจำนวน 45 คน (ร้อยละ 11.25) และที่พบน้อยที่สุดคือ อายุ 61 ปีขึ้นไป มีเพียง 3 คน (ร้อยละ 0.75) ซึ่งระดับอายุเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 32.87 ปี ระดับอายุที่มากที่สุดคือ 64 ปี และต่ำสุดคือ 17 ปี (ตารางที่ 4.1)

ด้านสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสดมีจำนวน 241 คน (ร้อยละ 60.25) ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสมีจำนวน 96 คน (ร้อยละ 24) และสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย มีจำนวน 63 คน (ร้อยละ 15.75) (ตารางที่ 4.1)

ด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน จำนวน 227 คน (ร้อยละ 56.75) รองลงมาคือ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน จำนวน 160 คน (ร้อยละ 40) และน้อยที่สุดคือ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 คนขึ้นไป

จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.25) โดยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากที่สุด คือ 8 คน และน้อยที่สุดคือ 2 คน (ตารางที่ 4.1)

ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 197 คน (ร้อยละ 49.25) รองลงมาคือระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 84 คน (ร้อยละ 21) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 46 คน (ร้อยละ 11.5) ระดับปริญญาโท จำนวน 40 คน (ร้อยละ 10) ระดับประถมศึกษา จำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.75) ระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 6 คน ร้อยละ 1.5) (ตารางที่ 4.1)

ด้านอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงาน จำนวน 116 คน (ร้อยละ 29) รองลงมาคือนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 90 คน (ร้อยละ 22.5) อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 72 คน (ร้อยละ 18) อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 50 คน ร้อยละ 12.5) อาชีพเกษตรกร จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9) และพ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9) (ตารางที่ 4.1)

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 142 คน (ร้อยละ 35.5) รองลงมาคือระดับรายได้ 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 80 คน (ร้อยละ 20) ระดับรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 67 คน (ร้อยละ 16.75) ระดับรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 16.5) ระดับรายได้ 20,001 - 25,000 บาท จำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.75) ระดับรายได้ 25,001 - 30,000 บาท จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3) ระดับรายได้ที่มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) ตามลำดับ(ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	217	54.25
หญิง	183	45.75
รวม	400	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 21 ปี	46	11.50
21 - 30 ปี	159	39.75
31 - 40 ปี	93	23.25
41 - 50 ปี	54	13.50
51 - 60 ปี	45	11.25
61 ปีขึ้นไป	3	0.75
Mean=33, Min=17, Max=64		
รวม	400	100.00
สถานภาพการสมรส		
โสด	241	60.25
สมรส	96	24.00
หย่าร้าง/หม้าย	63	15.75
รวม	400	100.00
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 3 คน	160	40.00
4 - 6 คน	227	56.75
7 คนขึ้นไป	13	3.25
Mean=4, Min=2, Max=8		
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	27	6.75
มัธยมศึกษา	46	11.50
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	84	21.00
ปริญญาตรี	197	49.25
ปริญญาโท	40	10.00
สูงกว่าปริญญาโท	6	1.50
รวม	400	100.00
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	90	22.50
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	72	18.00
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	12.50
เกษตรกร	36	9.00
รับจ้าง/พนักงาน	116	29.00
พ่อบ้าน/แม่บ้าน	36	9.00
รวม	400	100.00
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	67	16.75
5,000 - 10,000 บาท	80	20.00
10,001 - 15,000 บาท	142	35.50
15,001 - 20,000 บาท	66	16.50
20,001 - 25,000 บาท	27	6.75
25,001 - 30,000 บาท	12	3.00
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	6	1.50
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย แหล่งข่าวสารที่ทำให้รู้จักอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก เหตุผลในการมาท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไปในเขตรับผิดชอบของอุทยาน ประเภทของการเดินทางมาท่องเที่ยว ความชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

ตารางที่ 4.2 การรับรู้ข่าวสารในการมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

การรู้จักอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพื่อน /ญาติ พี่น้อง / คนรู้จัก	290	72.50
สื่อสิ่งพิมพ์ (วารสาร/แผ่นพับ ใบปลิว)	38	9.50
โทรทัศน์ / วิทยุ / อินเทอร์เน็ต	66	16.50
อื่นๆ.....	6	1.50
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกจากเพื่อน / ญาติ พี่น้อง / คนรู้จัก จำนวน 290 คน (ร้อยละ 72.5) รองลงมารู้จักจาก โทรทัศน์ / วิทยุ / อินเทอร์เน็ต จำนวน 66 คน (ร้อยละ 16.5) จากสื่อสิ่งพิมพ์ (วารสาร / แผ่นพับ ใบปลิว) จำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.5) และจากแหล่งอื่นๆ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.50) (ตารางที่ 4.2)

จากข้อมูลพบว่า การรับทราบข่าวสารด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจาก เพื่อน ญาติ พี่น้อง คนรู้จัก ส่วนช่องทางการรับรู้ข่าวสารจากแหล่งอื่นยังมีน้อย และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวส่วนใหญ่เป็นประชาชนในพื้นที่ ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดอื่น ยังมีจำนวนน้อย เนื่องจากทางอุทยานยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ดังนั้นทั้งภาครัฐและชุมชนควรร่วมมือกันประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น และให้ข้อมูลข่าวสารในการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์อย่างถูกวิธี โดยมีหลักปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน และง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และดำรงไว้ให้คนรุ่นหลัง (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.3 เหตุผลที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

เหตุผลที่มาท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ	375	93.75
ทัศนศึกษา ศึกษาดูงาน	17	4.25
ประชุมสัมมนา	6	1.50
อื่น ๆ	2	0.50
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 375 คน (ร้อยละ 93.75) รองลงมาคือ ทัศนศึกษา ศึกษาดูงาน จำนวน 17 คน (ร้อยละ 4.25) ประชุมสัมมนา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.5) วัตถุประสงค์อื่นๆ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.5) (ตารางที่ 4.3)

จากข้อมูล พบว่าเหตุผลส่วนใหญ่ของการมาอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกคือการมาท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าอุทยานแห่งนี้มีทัศนียภาพที่สวยงาม ความเป็นธรรมชาติ จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งแก่การมาพักผ่อนกับครอบครัวและญาติพี่น้อง หรือกลุ่มเพื่อน ส่วนปัญหาที่พบคือนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ทราบวิธีการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์อย่างถูกวิธี ดังนั้นควรให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาช่วยในการสร้างเสริม อนุรักษ์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ นักท่องเที่ยว ให้ตระหนักถึงผลกระทบจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันติดตามเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตารางที่ 4.4 สถานที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกที่นักท่องเที่ยวเคยไปและไม่เคยไป

สถานที่ท่องเที่ยว	เคยไป		ไม่เคยไป		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
น้ำตกขุนกรณ์	234	58.50	166	41.50	400	100
น้ำตกห้วยแก้ว	173	43.25	227	56.75	400	100
น้ำตกโป่งพระบาท	174	43.50	226	56.50	400	100
ช่องแพแม่ น้ำกก	121	30.25	279	69.75	400	100
น้ำตกห้วยแม่ซ้าย	131	32.75	269	67.25	400	100
น้ำตกห้วยก้างปลา	136	34.00	264	66.00	400	100
บ่อน้ำร้อนห้วยหมากเหลี่ยม	135	33.75	265	66.25	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากข้อมูล แสดงสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก มีทั้งสิ้น 7 แห่ง โดยมีทั้งสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเคยไปและไม่เคยไปโดยที่นักท่องเที่ยวแต่ละคนอาจไปมากกว่า 1 แห่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยไปเที่ยวที่น้ำตกขุนกรณ์ จำนวน 234 คน (ร้อยละ 58.5) ไม่เคยไป 166 คน (ร้อยละ 41.5) โดยน้ำตกขุนกรณ์เป็นน้ำตกที่มีธารน้ำที่ใสสะอาดไหลตลอดปีโดยที่ปราศจากตะกอนหินปูน มีความสูงกว่า 70 เมตร เส้นทางเดินขึ้นสู่น้ำตกขุนกรณ์มีโขดหินและแก่งต่างๆ ซึ่งมีความสวยงามรายรอบไปด้วยพันธุ์ไม้หายากชนิด สภาพป่าโดยรอบมีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง มีบรรยากาศร่มรื่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนใจ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ เที่ยว น้ำตก (ตารางที่ 4.4)

น้ำตกห้วยแก้ว มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยว จำนวน 173 คน (ร้อยละ 43.25) ไม่เคยไป จำนวน 227 คน (ร้อยละ 56.75) โดยน้ำตกห้วยแก้วเป็นน้ำตกที่เกิดจากลำน้ำห้วยแก้วไหลลงสู่ห้วยโป่งน้ำร้อน และไหลลงสู่แม่ น้ำกก ตัวน้ำตกมีทั้งหมด 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความสวยงามแตกต่างกันออกไป ชั้นที่ 1 มีความสูงประมาณ 30 เมตร ชั้นที่ 2 เป็นชั้นที่สูงที่สุดคือ ประมาณ 40 เมตร และชั้นที่ 3 มีความสูงประมาณ 10 เมตร พื้นที่โดยรอบมีพรรณไม้หายากและแปลกตา นานาชนิดที่ส่งเสียงร้องเรียกให้เข้าไปค้นหาและสัมผัส น้ำไหลตลอดปี กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ ชมพรรณไม้ ดอก และเที่ยว น้ำตก (ตารางที่ 4.4)

น้ำตกโป่งพระบาท มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยวจำนวน 174 คน (ร้อยละ 43.5) ไม่เคยไป 226 คน (ร้อยละ 56.5) โดยน้ำตกโป่งพระบาท เป็นน้ำตกที่มีลักษณะแก่งหิน ชารน้ำใสขาวสะอาด ภายใต้สภาพอากาศอันร่มรื่น สถานที่โดยรอบประกอบด้วยพรรณไม้สวยงาม เหมาะสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนและเที่ยวชมความงามทางธรรมชาติ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ เที่ยว น้ำตก (ตารางที่ 4.4)

น้ำตกห้วยก้างปลา มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยว จำนวน 136 คน (ร้อยละ 34) ไม่เคยไป จำนวน 264 คน (ร้อยละ 66) โดยตัวน้ำตกมีความสูงประมาณ 20 เมตร สภาพโดยรอบเป็นป่าสนซึ่งสภาพป่ามีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ เดินป่า เที่ยว น้ำตก (ตารางที่ 4.4)

บ่อน้ำร้อนห้วยหมากเหลี่ยม มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยว จำนวน 135 คน (ร้อยละ 33.75) ไม่เคยไป จำนวน 265 คน (ร้อยละ 66.25) โดยบ่อน้ำร้อนห้วยหมากเหลี่ยมเป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติที่เกิดจากความร้อนใต้พิภพที่มีน้ำร้อนผุดขึ้นมาตลอดเวลา เป็นที่นิยมนำไปแช่ ใช้เวลานานประมาณ 30 นาที ไปจะมีรสชาติมันและอร่อยกว่าไข่ต้มธรรมดา และบริเวณโดยรอบมีทิวทัศน์ที่สวยงามของแม่น้ำกก มีสถานที่กางเต็นท์พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการค้างแรม กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ แคมป์ปิ้ง ชมทิวทัศน์ และ อาบน้ำแร่ (ตารางที่ 4.4)

น้ำตกห้วยแม่ซ้าย มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยว จำนวน 131 คน (ร้อยละ 32.75) ไม่เคยไป จำนวน 269 คน (ร้อยละ 67.25) โดยน้ำตกห้วยแม่ซ้ายเป็นน้ำตกที่เกิดจากลำน้ำห้วยแม่ซ้ายที่มีน้ำไหลในปริมาณที่สม่ำเสมอตลอดปี น้ำตกแห่งนี้มี 2 ชั้น มีความสูงประมาณ 15 เมตร และ 20 เมตร ตามลำดับ แต่ละชั้นมีความสวยงามแตกต่างกันไป และสามารถสัมผัสได้กับทัศนียภาพและความร่มรื่นของธรรมชาติโดยรอบของน้ำตกได้อีกในบรรยากาศหนึ่ง กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ คือ เที่ยว น้ำตก (ตารางที่ 4.4)

ล่องแพแม่น้ำกก มีกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเคยไปเที่ยว จำนวน 121 คน (ร้อยละ 30.25) ไม่เคยไป จำนวน 279 คน (ร้อยละ 69.75) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) โดยแม่น้ำกกเป็นแม่น้ำที่ขึ้นชื่อของจังหวัดเชียงรายที่ไหลทอดยาวไปตามพื้นที่ราบเชิงเขาจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก โดยมีจุดเริ่มต้นจากบ้านท่าตอน ตำบลท่าตอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไหลผ่านตัวเมืองเชียงราย แล้วไหลไปบรรจบแม่น้ำโขง ที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีระยะทางจากตำบลท่าตอน ถึง อำเภอเมืองเชียงราย ประมาณ 80 กิโลเมตร กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบคือ ล่องแพ/ล่องเรือ (ตารางที่ 4.4)

จากข้อมูลทั้งหมดพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกยังคงความเป็นระบบนิเวศน์ และมีทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ และมีทัศนียภาพที่สวยงาม ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสนใจ และมีความต้องการที่จะเดินทางไปชื่นชมทัศนียภาพในสถานที่อื่นที่ยังไม่เคยไป ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตรับผิดชอบของอุทยานเพิ่มมากขึ้นทุกปีแต่จากการเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยวในแต่ละปีย่อมทำให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่สภาพแวดล้อมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นควรมีการฟื้นฟูและบูรณะอุทยานโดยความร่วมมือของนักท่องเที่ยว ชุมชน และภาครัฐ เพื่อให้สามารถเอื้อประโยชน์ในการใช้ต่อไปในอนาคต (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.5 จำนวนแห่งที่นักท่องเที่ยวเคยไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

จำนวนสถานที่ที่เคยไปในเขตพื้นที่อุทยานฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เคยไป 3 แห่งขึ้นไป	278	69.50
เคยไป 1 – 2 แห่ง	122	30.50
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยไปท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไปจากทั้งสิ้น 7 แห่ง มีจำนวน 278 คน (ร้อยละ 69.5) ส่วนนักท่องเที่ยวที่เคยไป 1 – 2 แห่ง มีเพียง 122 คน (ร้อยละ 30.5) (ตารางที่ 4.5)

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวธรรมชาติหลายแห่ง และส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ดังนั้นควรมองหาโอกาสในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้ความเป็นเอกลักษณ์ ความโดดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง และทำการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข่าวสารในหลายๆช่องทาง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้เพิ่มจำนวนขึ้น โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือความประทับใจที่นักท่องเที่ยวจะได้จากชุมชนในท้องถิ่น ดังนั้นชุมชนในท้องถิ่นควรปฏิบัติตัวเป็นเจ้าบ้านที่ดีต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยความจริงใจ เพื่อสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวอีก

ตารางที่ 4.6 ประเภทการเดินทางมาท่องเที่ยว

ประเภทการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ไป - กลับภายในวันเดียว	331	82.75
ค้างพักแรม	69	17.25
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกจะมีลักษณะการเดินทางแบบไปแล้วกลับภายในวันเดียว จำนวน 331 คน (ร้อยละ 82.75) และมีนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยที่มาเที่ยวแบบค้างพักแรม ซึ่งมีจำนวน 69 คน (ร้อยละ 17.25) (ตารางที่ 4.6)

จากข้อมูล พบว่า สาเหตุที่นักท่องเที่ยวไม่เที่ยวแบบค้างพักแรม เพราะไม่ทราบว่าทางอุทยานมีสถานที่กางเต็นท์ หรือที่พักไว้บริการ ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมตัวมา จึงไปกลับภายในวันเดียวมากกว่า และจากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวบางส่วนมีความต้องการที่จะมาค้างพักแรมในครั้งต่อไปถ้ามีโอกาส ดังนั้นทางอุทยานอาจมีการเตรียมสถานที่พัก และเจ้าหน้าที่ไว้คอยอำนวยความสะดวก และรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว เพราะในอนาคตนักท่องเที่ยวอาจมีความชื่นชอบ หรือมีความประทับใจต่อการมาท่องเที่ยวแบบค้างพักแรม โดยจุดประสงค์ของการมาท่องเที่ยวอาจมาเพื่อการทัศนศึกษา หรือชมธรรมชาติในตอนกลางคืนมากขึ้น

ตารางที่ 4.7 ความชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชอบ	400	100.00
ไม่ชอบ	0	0.00
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวทั้งหมด จำนวน 400 คน (ร้อยละ 100) ที่มาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก มีความชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ตารางที่ 4.7) จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่มีพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรู้คุณค่า และเห็นความสำคัญ

ของการอนุรักษ์ จึงเป็นโอกาสที่ดีในการสร้างเสริมจิตสำนึก ให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ และข้อเสียของการปล่อยให้แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม แต่ทั้งนี้การปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกๆฝ่าย และทุกองค์กร เพราะการเริ่มต้นด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกทำได้ไม่ยาก ใช้งบประมาณน้อย แต่ให้ผลตอบแทนในระยะยาว

ตารางที่ 4.8 การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ไม่เคย	125	31.25
เคย 1 ครั้ง	193	48.25
เคย 2 ครั้ง	59	14.75
เคย 3 ครั้งขึ้นไป	23	5.75
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 1 ครั้ง มีจำนวน 193 คน (ร้อยละ 48.25) รองลงมาคือ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม มีจำนวน 125 คน (ร้อยละ 31.25) เคยเข้าร่วมกิจกรรม 2 ครั้ง มีจำนวน 59 คน (ร้อยละ 14.75) และเคยเข้าร่วมกิจกรรม 3 ครั้งขึ้นไป มีจำนวน 23 คน (ร้อยละ 5.75) (ตาราง 4.8)

จากข้อมูล พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นการสร้างความตระหนักและความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม จึงควรเริ่มต้นส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ หน่วยที่เล็กที่สุดคือครอบครัว โดยการปลูกฝังให้สมาชิกภายในบ้านเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ส่วนสถาบันการศึกษาควรให้นักเรียน นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกป่าทดแทน การเก็บขยะ โดยให้ตระหนักถึงผลเสียต่อการจัดการทรัพยากรที่เน้นการนำไปใช้ แต่ไม่มีการทดแทน ส่วนหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ควรทำการผลิตที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และมีส่วนรับผิดชอบในการผลิตที่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่นการเสียภาษี การใช้เทคโนโลยีที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ และควรเริ่มต้นดำเนินการให้รวดเร็วที่สุด เพื่อการมีทรัพยากรธรรมชาติไว้ใช้ต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 4.9 การกลับมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

การกลับมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ต้องการ	343	85.75
ไม่ต้องการ	4	1.00
ไม่แน่ใจ	53	13.25
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกอีก จำนวน 343 คน (ร้อยละ 85.75) เหตุที่นักท่องเที่ยวต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีกเนื่องจาก เป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นสถานที่พักผ่อนได้เป็นอย่างดี เพราะมีอากาศบริสุทธิ์ และชื่นชอบความเป็นธรรมชาติ รองลงมาคือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจว่าจะกลับมาอีกหรือไม่ มีจำนวน 53 คน (ร้อยละ 13.25) โดยให้เหตุผลว่า อาจไม่มีเวลาว่าง และอยู่ไกลจากสถานที่พัก ส่วนนักท่องเที่ยวที่ไม่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก มีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) (ตารางที่ 4.9) โดยให้เหตุผลว่า อยากเดินทางท่องเที่ยวยังสถานที่อื่นๆ บ้าง ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้ที่มาท่องเที่ยวให้มีความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก

4.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

ในการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้กำหนดทางเลือกไว้ให้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวพิจารณาและเลือกแสดงความคิดเห็นใน 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด / พึงพอใจมาก / พึงพอใจปานกลาง / พึงพอใจน้อย / พึงพอใจน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ข้อความที่ 1 “เส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 216 คน (ร้อยละ 54) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 148 คน (ร้อยละ 37) พึงพอใจมากที่สุด จำนวน 24 คน (ร้อยละ 6) และพึงพอใจน้อย จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 2 “ทัศนียภาพภายในอุทยาน” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 224 คน (ร้อยละ 56) รองลงมาพึงพอใจปานกลาง จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27) และพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 68 คน (ร้อยละ 17) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 3 “ความสะอาดภายในพื้นที่โดยรอบอุทยาน” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 224 คน (ร้อยละ 56) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 144 คน (ร้อยละ 36) พึงพอใจมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4) และพึงพอใจน้อยจำนวน 16 คน (ร้อยละ 4) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 4 “การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 228 คน (ร้อยละ 57) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27) พึงพอใจน้อย จำนวน 48 คน (ร้อยละ 12) และพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 5 “ความเพียงพอของสถานที่พัก (เด็นท์, บ้านพัก)” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 212 คน (ร้อยละ 53) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 168 คน (ร้อยละ 42) พึงพอใจมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4) และพึงพอใจน้อย จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 6 “ความเพียงพอของร้านอาหาร” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 252 คน (ร้อยละ 63) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 96 คน (ร้อยละ 24) พึงพอใจน้อย จำนวน 40 คน (ร้อยละ 10) พึงพอใจมากที่สุด จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2) และพึงพอใจน้อยที่สุด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 7 “ความเพียงพอของห้องน้ำ” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 216 คน (ร้อยละ 54) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 116 คน (ร้อยละ 29) พึงพอใจน้อย จำนวน 52 คน (ร้อยละ 13) พึงพอใจมากที่สุด 12 คน (ร้อยละ 3) และพึงพอใจน้อยที่สุด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ข้อความที่ 8 “สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ ที่จอดรถ ที่นั่งพัก จุดชมวิว” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจปานกลางเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 188 คน (ร้อยละ 47) รองลงมาพึงพอใจมาก จำนวน 124 คน (ร้อยละ 31) พึงพอใจน้อย จำนวน 72 คน (ร้อยละ 18) และพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจที่ถูกเลือกมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในแต่ละข้อความ พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยข้อความที่มีระดับพึงพอใจมากที่สุดคือทัศนียภาพภายในอุทยาน มี 3.90 คะแนน รองลงมาคือความเพียงพอของสถานที่พัก (เต็นท์, บ้านพัก)มี 3.49 คะแนน เส้นทางที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวมี 3.46 คะแนน ความสะอาดภายในพื้นที่โดยรอบอุทยานมี 3.40 คะแนน การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่มี 3.23 คะแนน สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ ที่จอดรถ ที่นั่งพัก จุดชมวิวมี่ 3.21 คะแนน ความเพียงพอของห้องน้ำมี 3.20 คะแนน และความเพียงพอของร้านอาหาร มี 3.16 คะแนน ตามลำดับ รายละเอียดต่างๆ ข้างต้น แสดงได้ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติถ้ำน้ำตก

ความพึงพอใจจากการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย
	มากที่สุด (5 คะแนน)	มาก (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	น้อย (2 คะแนน)	น้อยที่สุด (1 คะแนน)	
1. ความสะดวกของเส้นทางในการเดินทาง	24 (6)	148 (37)	216 (54)	12 (3)	-	3.46
2. ทัศนียภาพภายในอุทยาน	68 (17)	224 (56)	108 (27)	-	-	3.90
3. ความสะอาดภายในพื้นที่โดยรอบอุทยาน	16 (4)	144 (36)	224 (56)	16 (4)	-	3.40
4. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	16 (4)	108 (27)	228 (57)	48 (12)	-	3.23
5. ความเพียงพอของสถานที่พัก (เต็นท์, บ้านพัก)	16 (4)	168 (42)	212 (53)	4 (1)	-	3.49
6. ความเพียงพอของร้านอาหาร	8 (2)	96 (24)	252 (63)	40 (10)	4 (1)	3.16
7. ความเพียงพอของห้องน้ำ	12 (3)	116 (29)	216 (54)	52 (13)	4 (1)	3.20
8. ถึงอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ ที่จอดรถ ที่นั่งพัก จุดชมวิว	16 (4)	124 (31)	188 (47)	72 (18)	-	3.21

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือร้อยละ

4.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

ในการสำรวจการให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก ผู้ศึกษาได้กำหนดความสำคัญของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์เป็น 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด / สำคัญมาก / สำคัญปานกลาง / สำคัญน้อย / ไม่สำคัญเลย ซึ่งผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ข้อความที่ 1 “อุทยานฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 268 คน (ร้อยละ 67) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 104 คน (ร้อยละ 26) และเห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 2 “อุทยานฯ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชพรรณและสัตว์ป่าหายากชนิดต่างๆ” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 232 คน (ร้อยละ 58) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 96 คน (ร้อยละ 24) และเห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 72 คน (ร้อยละ 18) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 3 “อุทยานฯ เป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ เช่น เห็ด และสมุนไพรต่างๆ รวมทั้งเป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำลำธารที่สำคัญ” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 240 คน (ร้อยละ 60) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 96 คน (ร้อยละ 24) เห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 52 คน (ร้อยละ 13) และเห็นความสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น้อย จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 4 “อุทยานฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาหาความรู้” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 252 คน (ร้อยละ 63) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 120 คน (ร้อยละ 30) และเห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 28 คน (ร้อยละ 7) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 5 “การท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ช่วยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็น

อันดับหนึ่ง จำนวน 220 คน (ร้อยละ 55) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 112 คน (ร้อยละ 28) และเห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 68 คน (ร้อยละ 17) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 6 “ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 224 คน (ร้อยละ 56) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 120 คน (ร้อยละ 30) เห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 52 คน (ร้อยละ 13) และเห็นความสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น้อยจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 7 “การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น เช่นร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง 204 จำนวน 204 คน (ร้อยละ 51) รองลงมาเห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 108 คน (ร้อยละ 27) เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 68 คน (ร้อยละ 17) เห็นความสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น้อยจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3) และไม่เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เลย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 8 “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของชนรุ่นหลังไว้ได้” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 232 คน (ร้อยละ 58) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 116 คน (ร้อยละ 29) เห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 48 คน (ร้อยละ 12) และเห็นความสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น้อยจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ข้อความที่ 9 “หากเกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศน์ภายในอุทยาน ผู้ที่ใช้ประโยชน์จากอุทยานควรมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา” พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 220 คน (ร้อยละ 55) รองลงมาเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุด จำนวน 112 คน (ร้อยละ 28) เห็นความสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 60 คน (ร้อยละ 15) และเห็นความสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ น้อยจำนวน 8 คน (ร้อยละ 2) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นที่ถูกเลือกมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งในแต่ละข้อความ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายเห็นว่าการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์มีความสำคัญมาก โดยเรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดคือ อุทยานฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาหาความรู้ มี 4.23 คะแนน รองลงมาคืออุทยานฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติมี 4.19 คะแนน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของชนรุ่นหลังไว้ได้ มี 4.15 คะแนน การท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ช่วยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติมี 4.11 คะแนน หากเกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศน์ภายในอุทยาน ผู้ที่ใช้ประโยชน์จากอุทยานควรมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการดูแลรักษามี 4.09 คะแนน อุทยานฯ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชพรรณและสัตว์ป่าหายากชนิดต่างๆมี 4.06 คะแนน อุทยานฯ เป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ เช่น เห็ด และสมุนไพรต่างๆ รวมทั้งเป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำลำธารที่สำคัญมี 4.05 คะแนน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกมี 3.78 คะแนน ตามลำดับรายละเอียดต่างๆ ข้างต้น แสดงได้ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การให้ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติต่างๆ

ระดับความสำคัญ	ระดับความสำคัญ					คะแนนเฉลี่ย
	สำคัญมากที่สุด (5 คะแนน)	สำคัญมาก (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	สำคัญน้อย (2 คะแนน)	ไม่สำคัญเลย (1 คะแนน)	
ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติต่างๆ						
1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ	104 (26)	268 (67)	28 (7)	-	-	4.11
2. เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชพรรณและสัตว์ป่าหายากชนิดต่างๆ	96 (24)	232 (58)	72 (18)	-	-	4.06
3. เป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ เช่น เห็ด และสมุนไพรต่าง ๆ เป็นต้นกำเนิดแหล่งน้ำลำธารที่สำคัญ	96 (24)	240 (60)	52 (13)	12 (3)	-	4.05
4. เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาค้นคว้าวิจัย	120 (30)	252 (63)	28 (7)	-	-	4.23
5. การท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ช่วยไม่ให้เกิดการบอบหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ	112 (28)	220 (55)	68 (17)	-	-	4.11
6. ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ พร้อมทั้งให้การศึกษาค้นคว้าวิจัยและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม	120 (30)	224 (56)	52 (13)	4 (1)	-	4.15
7. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก	68 (17)	204 (51)	108 (27)	12 (3)	8 (2)	3.78
8. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ช่วยปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของชนรุ่นหลังไว้ได้	116 (29)	232 (58)	48 (12)	4 (1)	-	4.15
9. หากเกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศภายในอุทยาน ผู้ที่ใช้ประโยชน์จากอุทยานควรมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา	112 (28)	220 (55)	60 (15)	8 (2)	-	4.09

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือร้อยละ

4.1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยาน

ในการหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานฯ จำนวน 400 คน ผู้ศึกษาได้ตั้งสถานการณ์สมมติขึ้นมา และทำการสอบถามความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานด้วยวิธีการป้องกัน และวิธีการฟื้นฟู ในรูปแบบคำถามแบบเปิด

ตารางที่ 4.12 ความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานด้วยวิธีการป้องกันที่ 1(Prevent 1), วิธีการป้องกันที่ 2 (Prevent 2), วิธีการฟื้นฟูที่ 1 (Repair 1), วิธีการฟื้นฟูที่ 2 (Repair2)

ความเต็มใจที่จะจ่าย (บาท)	วิธีการป้องกันที่ 1		วิธีการป้องกันที่ 2		วิธีการฟื้นฟูที่ 1		วิธีการฟื้นฟูที่ 2	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)
0	65	16.25	77	19.25	86	21.5	69	17.25
1 - 50	41	10.25	33	8.25	33	8.25	56	14.00
51 - 100	42	10.50	64	16.00	76	19.00	89	22.25
101 - 200	65	16.25	68	17.00	62	15.50	54	13.50
201 - 300	37	9.25	38	9.50	53	13.25	52	13.00
301 - 400	55	13.75	25	6.25	15	3.75	14	3.50
401 - 500	26	6.50	50	12.50	41	10.25	36	9.00
501 - 600	14	3.50	9	2.25	7	1.75	12	3.00
600 บาทขึ้นไป	55	13.75	36	9.00	27	6.75	18	4.50
รวม	400	100.00	400	100.00	400	100.00	400	100.00
ค่าสูงสุด	3,000		3,000		2,000		2,000	
ค่าต่ำสุด	0		0		0		0	

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่า ในวิธีการป้องกันที่ 1 รายละเอียด คือการเสริมสร้างธรรมชาติตามลำน้ำร่วมกับการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์โดยไม่เบียดเบียนพืชพันธุ์สัตว์ป่า และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นจากขบวนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สัตว์ป่าหายากสำหรับนักท่องเที่ยว จากวิทยากรผู้มีความรู้ความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุดในช่วง

101 – 200 บาท จำนวน 65 คน (ร้อยละ 16.25) ซึ่งเท่ากับจำนวนของผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย (0 บาท) รองลงมาคือความเต็มใจที่จะจ่ายในช่วง 301 – 400 บาท จำนวน 55 คน (ร้อยละ 13.75) ซึ่งเท่ากับผู้ที่มีความเต็มใจจะจ่ายตั้งแต่ 600 บาทขึ้นไป ที่ช่วง 51 – 100 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 42 คน (ร้อยละ 10.50) ที่ช่วง 1 – 50 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.25) ที่ช่วง 201 – 300 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 37 คน (ร้อยละ 9.25) ช่วง 401 – 500 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 26 คน (ร้อยละ 6.50) และที่ช่วง 501 – 600 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.50) ตามลำดับ สำหรับค่าสูงสุดของความเต็มใจที่จะจ่ายคือ 3,000 บาทต่อปี และค่าต่ำสุดของความเต็มใจที่จะจ่าย คือ 0 บาท (ไม่เต็มใจที่จะจ่าย) (ตารางที่ 4.12)

จากการหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานด้วยวิธีการป้องกันที่ 2 รายละเอียดคือ การคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า ร่วมกับการทำให้ธรรมชาติตามลำน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ และลดปัญหาการเกิดไฟป่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว มีผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุด (0 บาท) จำนวน 77 คน (ร้อยละ 19.25) รองลงมาคือความเต็มใจที่จะจ่ายอยู่ที่ช่วง 101 – 200 บาท จำนวน 68 คน (ร้อยละ 17) ที่ช่วง 51 – 100 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 64 คน (ร้อยละ 16.00) ที่ช่วง 401 – 500 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 50 คน (ร้อยละ 12.50) ที่ช่วง 201 – 300 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 38 คน (ร้อยละ 9.50) ตั้งแต่ 600 บาทขึ้นไป จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9) ที่ช่วง 1 – 50 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 33 คน (ร้อยละ 8.25) ที่ช่วง 301 – 400 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 25 คน (ร้อยละ 6.25) และที่ช่วง 501 – 600 บาท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.25) ตามลำดับ สำหรับค่าสูงสุดของความเต็มใจที่จะจ่ายคือ 3,000 บาทต่อปี และค่าต่ำสุดของความเต็มใจที่จะจ่าย คือ 0 บาท (ไม่เต็มใจที่จะจ่าย) (ตารางที่ 4.12)

จากการหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานด้วยวิธีการฟื้นฟูที่ 1 รายละเอียดคือ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตามลำน้ำ โดยการเพิ่มพื้นที่ป่า และจัดการคุณภาพของแหล่งน้ำลำธาร ให้ดีขึ้นกว่าเดิม พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว มีผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุด (0 บาท) จำนวน 86 คน (ร้อยละ 21.5) รองลงมาคือความเต็มใจที่จะจ่ายอยู่ที่ช่วง 51 – 100 บาท จำนวน 76 คน (ร้อยละ 19) ที่ช่วง 101 – 200 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 62 คน (ร้อยละ 15.5) ที่ช่วง 201 – 300 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 53 คน (ร้อยละ 13.25) ที่ช่วง 401 – 500 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 41 คน (ร้อยละ 10.25) ที่ช่วง 1 – 50 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 33 คน (ร้อยละ 8.25) ตั้งแต่ 600 บาทขึ้นไป จำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.75) ที่ช่วง 301 – 400 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 15 คน (ร้อยละ 3.75) และที่ช่วง 501 – 600 บาท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.75)

ละ 1.75) ตามลำดับ สำหรับค่าสูงสุดของความเต็มใจที่จะจ่ายคือ 2,000 บาทต่อปี และค่าต่ำสุดของความเต็มใจที่จะจ่าย คือ 0 บาท(ไม่เต็มใจที่จะจ่าย) (ตารางที่ 4.12)

จากการหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานด้วยวิธีการฟื้นฟูที่ 2 รายละเอียดคือ มีรถบริการนำเที่ยวภายในเขตอุทยาน แทนการนำรถเข้าไปเองเพื่อลดปัญหามลพิษทางเสียงและมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงปรับปรุงและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถังขยะ ห้องน้ำ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก จุดบริการเดินเท้า ที่พักแก่นักท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุดในช่วง 51 – 100 บาท จำนวน 89 คน (ร้อยละ 22.25) รองลงมาคือผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย (0 บาท) จำนวน 69 คน (ร้อยละ 17.25) ที่ช่วง 1 – 50 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 56 คน (ร้อยละ 14) ที่ช่วง 101 – 200 บาท จำนวน 54 คน (ร้อยละ 13.50) ที่ช่วง 201 – 300 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 52 คน (ร้อยละ 13.00) ที่ช่วง 401 – 500 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 36 คน (ร้อยละ 9) ตั้งแต่ 600 บาทขึ้นไป จำนวน 18 คน (ร้อยละ 4.50) ที่ช่วง 301 – 400 บาท มีความเต็มใจที่จะจ่าย จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.50) และที่ช่วง 501 – 600 บาท จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.00) ตามลำดับ ตามลำดับ สำหรับค่าสูงสุดของความเต็มใจที่จะจ่ายคือ 2,000 บาทต่อปี และค่าต่ำสุดของความเต็มใจที่จะจ่าย คือ 0 บาท (ไม่เต็มใจที่จะจ่าย) (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.13 การสนับสนุนด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิธีที่ 1 ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เต็มใจจ่ายเป็นตัวแทน

การสนับสนุน (Prevent 1)	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวนผู้ที่ไม่ เต็มใจที่จะจ่าย (คน)	ร้อยละ
แรงงาน	18	27.77	47	72.23	65	100
การประชาสัมพันธ์	46	70.77	19	29.23	65	100
การศึกษาฝึกอบรม	30	46.15	35	53.85	65	100
การตลาด	14	21.54	51	78.46	65	100

ที่มา : จากการสำรวจ

ผู้ศึกษาได้เสนอทางเลือกที่ไม่ใช่ตัวแทนสำหรับผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ด้วยวิธีการป้องกันและวิธีฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติล้านนาในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทางเลือกดังกล่าวคือ

วิธีการสนับสนุนต่างๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงิน ประกอบด้วย แรงงาน, การประชาสัมพันธ์, การศึกษา ฝึกอบรม และการตลาด โดยผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนสามารถระบุทางเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ ผลการศึกษา พบว่าผู้ที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายด้วยวิธีการป้องกันที่ 1 มีจำนวน 65 คนให้การสนับสนุนด้วยการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 46 คน (ร้อยละ 70.77) รองลงมาให้การสนับสนุนด้วยวิธีการศึกษาฝึกอบรม จำนวน 30 คน (ร้อยละ 46.15) ให้การสนับสนุนด้วยแรงงานจำนวน 18 คน (ร้อยละ 27.77) และให้การสนับสนุนด้วยวิธีการตลาด จำนวน 14 คน (ร้อยละ 21.54) (ตารางที่ 4.13)

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายส่วนใหญ่ต้องการให้ความช่วยเหลือในด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะทำได้ง่าย และได้ผลดี ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าสู่กันฟัง การทำแผ่นพับใบปลิว หรือมาจัดสัมมนาโดยมากันเป็นหมู่คณะ เมื่อผู้ที่เคยมาเกิดความประทับใจก็จะกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ส่วนผู้ที่ยังไม่เคยมาเมื่อได้รับแหล่งข่าวสารที่ดี และน่าเชื่อถือ ก็จะเกิดความมั่นใจในสถานที่มากขึ้น

ตารางที่ 4.14 การสนับสนุนด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิถีที่ 2 ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เต็มใจจ่ายเป็นตัวเงิน

การสนับสนุน (Prevent 2)	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวนผู้ที่ไม่ เต็มใจที่จะจ่าย (คน)	ร้อยละ
แรงงาน	25	32.47	52	67.53	77	100
การประชาสัมพันธ์	46	59.74	31	40.26	77	100
การศึกษาฝึกอบรม	43	55.84	34	44.16	77	100
การตลาด	21	27.27	56	72.73	77	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่าผู้ที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายด้วยวิธีการป้องกันที่ 2 มีจำนวน 77 คนให้การสนับสนุนด้วยการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 46 คน (ร้อยละ 59.74) รองลงมาให้การสนับสนุนด้วยวิธีการศึกษาฝึกอบรม จำนวน 43 คน (ร้อยละ 55.84) ให้การสนับสนุนด้วยแรงงานจำนวน 25 คน (ร้อยละ 32.47) และให้การสนับสนุนด้วยวิธีการตลาด จำนวน 21 คน (ร้อยละ 27.27) (ตารางที่ 4.14)

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายส่วนใหญ่อต้องการให้ความช่วยเหลือในด้าน การประชาสัมพันธ์มากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะทำได้ง่าย และได้ผลดี ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าสู่กันฟัง การทำแผ่นพับใบปลิว หรือมาจัดสัมมนาโดยมากันเป็น หมู่คณะ เมื่อผู้ที่เคยมาเกิดความประทับใจก็จะกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ส่วนผู้ที่ยังไม่เคยมาเมื่อได้รับ แหล่งข่าวสารที่ดี และน่าเชื่อถือ ก็จะเกิดความมั่นใจในสถานที่มากขึ้น

ตารางที่ 4.15 การสนับสนุนด้วยวิธีการฟื้นฟูอุทยานวิถีที่ 1 ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เต็มใจจ่าย เป็นตัวเงิน

การสนับสนุน (Repair 1)	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวนผู้ที่ไม่ เต็มใจที่จะจ่าย (คน)	ร้อยละ
แรงงาน	35	40.70	51	59.30	86	100
การประชาสัมพันธ์	51	59.30	35	40.70	86	100
การศึกษาฝึกอบรม	31	36.05	55	63.95	86	100
การตลาด	20	23.26	66	76.74	86	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่าผู้ที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายด้วยวิธีการฟื้นฟูที่ 1 มีจำนวน 86 คนให้การ สนับสนุนด้วยการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 51 คน (ร้อยละ 59.30) รองลงมาให้การ สนับสนุนด้วยแรงงาน จำนวน 35 คน (ร้อยละ 40.70) ให้การสนับสนุนด้วยวิธีการศึกษาฝึกอบรม จำนวน 31 คน (ร้อยละ 36.05) และให้การสนับสนุนด้วยวิธีการตลาด จำนวน 20 คน (ร้อยละ 23.26) (ตารางที่ 4.15)

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายส่วนใหญ่อต้องการให้ความช่วยเหลือในด้าน การประชาสัมพันธ์มากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะทำได้ง่าย และได้ผลดี ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าสู่กันฟัง การทำแผ่นพับใบปลิว หรือมาจัดสัมมนาโดยมากันเป็น หมู่คณะ เมื่อผู้ที่เคยมาเกิดความประทับใจก็จะกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ส่วนผู้ที่ยังไม่เคยมาเมื่อได้รับ แหล่งข่าวสารที่ดี และน่าเชื่อถือ ก็จะเกิดความมั่นใจในสถานที่มากขึ้น

ตารางที่ 4.16 การสนับสนุนด้วยวิธีการฟื้นฟูอุทยานวิธีที่ 2 ในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เต็มใจจ่ายเป็น
ตัวเงิน

การสนับสนุน (Repair 2)	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวนผู้ที่ไม่ เต็มใจที่จะจ่าย (คน)	ร้อยละ
แรงงาน	29	42.03	40	57.97	69	100
การประชาสัมพันธ์	45	65.22	24	34.78	69	100
การศึกษาฝึกอบรม	22	31.88	47	68.12	69	100
การตลาด	4	5.80	65	94.20	69	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษา พบว่าผู้ที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายด้วยวิธีการฟื้นฟูที่ 2 มีจำนวน 69 คนให้การสนับสนุนด้วยการประชาสัมพันธ์มากที่สุด จำนวน 45 คน (ร้อยละ 65.22) รองลงมาให้การสนับสนุนด้วยแรงงาน จำนวน 29 คน (ร้อยละ 42.03) ให้การสนับสนุนด้วยวิธีการศึกษาฝึกอบรม จำนวน 22 คน (ร้อยละ 31.88) และให้การสนับสนุนด้วยวิธีการตลาด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.80) (ตารางที่ 4.16)

จากข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวที่ไม่ยินดีที่จะจ่ายส่วนใหญ่ต้องการให้ความช่วยเหลือในด้านการประชาสัมพันธ์มากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะทำได้ง่าย และได้ผลดี ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต การบอกเล่าสู่กันฟัง การทำแผ่นพับใบปลิว หรือมาจัดสัมมนาโดยมากเป็นหมู่คณะ เมื่อผู้ที่เคยมาเกิดความประทับใจก็จะกลับมาเที่ยวอีกครั้ง ส่วนผู้ที่ยังไม่เคยมาเมื่อได้รับแหล่งข่าวสารที่ดี และน่าเชื่อถือ ก็จะเกิดความมั่นใจในสถานที่มากขึ้น

จากข้อมูลการสนับสนุนการอนุรักษ์อุทยานในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เต็มใจที่จะจ่ายเป็นตัวเงินทั้ง 4 วิธี พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ไม่เต็มใจที่จะจ่ายเป็นตัวเงิน ส่วนใหญ่จะให้การสนับสนุนด้วยวิธีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกให้เป็นที่รู้จัก และให้เห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ เพราะเป็นวิธีที่ง่าย และได้ผลดีในการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ส่วนรองลงมาคือการศึกษาฝึกอบรม เช่น การปลูกฝังบุตรหลาน บุคคลใกล้ชิดในกรณีที่นักท่องเที่ยวเป็นพ่อแม่ผู้ปกครอง การอบรมแก่ลูกศิษย์ในกรณีที่นักท่องเที่ยวเป็นอาจารย์ในสถานศึกษา ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ส่วนทางด้านแรงงาน ได้แก่ การจัดกิจกรรมการรณรงค์ให้มีการปลูกป่าทดแทน การเก็บขยะตามแหล่งน้ำ ใน

กรณีผู้ที่มาท่องเที่ยวประกอบอาชีพอยู่ในห้างร้าน บริษัท และสถาบันการศึกษา ส่วนการตลาด เช่น การช่วยออกแบบของที่ระลึก หรือการจัดทำแพ็คเกจ ในการเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4.2 การประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

ในขั้นตอนของการหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายด้วยวิธี CVM ที่ได้กำหนดไว้แล้วผู้ศึกษาได้กำหนดสมการความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการป้องกัน และวิธีการฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติลำน้ำกกในจังหวัดเชียงราย ไว้ดังนี้

รายละเอียดของตัวแปร ค่าสัมประสิทธิ์ และค่าสถิติต่างๆ ของตัวแปรในสมการ WTP_i แสดงได้ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ตัวแปรที่ใช้ในสมการความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติในภาค ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติต่าง ๆ ของตัวแปร

ตัวแปร	คำอธิบายตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร	ค่าสถิติของตัวแปร			
			ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.Deviation)
$WTP_i^{P=1}$	เป็นตัวแปรตามที่แสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยาน โดยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิถีที่ 1	-	0	3,000	333.775	384.279
$WTP_i^{P=2}$	เป็นตัวแปรตามที่แสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยาน โดยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิถีที่ 2	-	0	3,000	276.875	330.499
$WTP_i^{R=1}$	เป็นตัวแปรตามที่แสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยาน โดยวิธีการฟื้นฟูอุทยานวิถีที่ 1	-	0	2,000	242.175	307.482
$WTP_i^{R=2}$	เป็นตัวแปรตามที่แสดงถึงความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการอนุรักษ์อุทยาน โดยวิธีการฟื้นฟูอุทยานวิถีที่ 2	-	0	2,000	220.525	268.598
Sex _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงเพศของนักท่องเที่ยวคนที่ i Sex _i = 1 คือเพศชาย Sex _i = 0 คือเพศหญิง	β_1	0	1	0.543	0.499
Age _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงอายุของนักท่องเที่ยวคนที่ i (หน่วย : ปี) Age _i = 1 คืออายุ 25-50 ปี (วัยทำงาน) Age _i = 0 คืออายุ 17 -24 ปี (วัยเด็ก) , 51 ปีขึ้นไป (คนชรา)	β_2	0	1	0.518	0.500
Status _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงสถานภาพการสมรสของนักท่องเที่ยวคนที่ i Status _i = 1 คือ โสด, หย่าร้าง/หย่า Status _i = 0 คือสมรส	β_3	0	1	0.760	0.428
Family _i	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของนักท่องเที่ยวคนที่ i (หน่วย : คน)	β_4	2	8	3.913	1.208
Education _i	แสดงระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวคนที่ i Education _i = 1 คือ ระดับประถมศึกษา Education _i = 2 คือ ระดับมัธยมศึกษา Education _i = 3 คือ ระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา Education _i = 4 คือ ระดับปริญญาตรี Education _i = 5 คือ ระดับปริญญาตรีโท Education _i = 6 คือ ระดับปริญญาโทขึ้นไป	β_5	1	6	3.489	1.085

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ตัวแปร	คำอธิบายตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร			
			ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.Deviation)
Occupation _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงอาชีพของนักท่องเที่ยวคนที่ i Occupation _i = 1 คือกลุ่มผู้มีรายได้มาก (ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ, รับจ้าง/พนักงาน) Occupation _i = 0 คือกลุ่มผู้มีรายได้น้อย (นักเรียน/นักศึกษา, เกษตรกร, พ่อบ้าน/แม่บ้าน)	β_6	0	1	0.595	0.492
Income _i	แสดงถึงรายได้ของนักท่องเที่ยวคนที่ i (หน่วย : บาทต่อเดือน) Income _i = 1 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวที่น้อยกว่า 5,000 บาท Income _i = 2 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วง 5,000 - 10,000 บาท Income _i = 3 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วง 10,001-15,000 บาท Income _i = 4 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วง 15,001 - 20,000 บาท Income _i = 5 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วง 20,001 - 25,000 บาท Income _i = 6 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วง 25,001 - 30,000 บาท Income _i = 7 คือรายได้ของนักท่องเที่ยวมากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	β_7	1	7	2.915	1.346
Place _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่มากน้อยแตกต่างกันที่นักท่องเที่ยวไป Place _i = 1 คือจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไปตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป Place _i = 0 คือจำนวนสถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไป 1 - 2 แห่ง	β_8	0	1	0.695	0.461
Conservation _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม Conservation _i = 1 คือจำนวนการเข้าร่วม 1 ครั้งขึ้นไป Conservation _i = 0 คือไม่เคยเข้าร่วม	β_9	0	1	0.688	0.464

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ตัวแปร	คำอธิบายตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร			
			ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.Deviation)
Again _i	ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงความต้องการในการกลับมาเที่ยวที่อุทยาน Again _i = 1 คือความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก Again _i = 0 คือไม่แน่ใจ และไม่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก	β_{10}	0	1	0.858	0.350
Satisfactio n _i	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานคนที่ i (หน่วย : คะแนน) มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1	β_{11}	2.250	4.375	3.378	0.471
Attitude _i	ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานคนที่ i (หน่วย : คะแนน) เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5, เห็นด้วย = 4, ไม่แน่ใจ = 3, ไม่เห็นด้วย = 2, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1	β_{12}	3.111	5.000	4.123	0.393

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 4.18 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของ สมการ $WTP_i^{P=1}$ ในแบบจำลองโทบิต

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
ค่าคงที่	-701.8856	224.4283	-3.1274	0.0018
เพศ (Sex)	211.3051	35.5970	5.9360***	0.0000
อายุ (Age)	19.5397	36.6252	0.5335	0.5937
สถานภาพ (Status)	96.3406	44.8785	2.1467**	0.0318
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family)	-22.4571	16.9333	-1.3262	0.1848
การศึกษา (Education)	68.0747	19.1644	3.5521***	0.0004
อาชีพ (Occupation)	53.3805	51.4474	1.0376	0.2995
รายได้ (Income)	106.9160	16.6157	6.4346***	0.0000
จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place)	114.7057	49.1845	2.3322**	0.0197
การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation)	112.2698	37.1320	3.0235***	0.0025
การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again)	86.1609	52.2968	1.6475*	0.0994
ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction)	24.7531	36.2939	0.6820	0.4952
ทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude)	-5.1053	47.0056	-0.1086	0.9135
Sigma	297.1897	11.52594	25.7844	0.0000
Log-likelihood	-2415.75			
R-squared	0.527189			
Adjusted R-squared	0.511265			
Left censored obs	65	Right censored obs	0	
Uncensored obs	335	Total obs	400	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : *** ที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

* ที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

4.2.1 การประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานในวิธีที่ 1

วิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิธีที่ 1 คือการเสริมสร้างธรรมชาติตามลำน้ำร่วมกับการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์โดยไม่เบียดเบียนพืชพันธุ์สัตว์ป่า และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นจากขบวนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สัตว์ป่าหายากสำหรับนักท่องเที่ยว จากวิทยากรผู้มีความรู้ความเข้าใจ

จากการประมาณ (Maximum Log Likelihood Estimate : MLE) ด้วยแบบจำลอง Tobit โดยมีการตรวจสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ White Test จากการทดสอบพบว่าไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity และจากงานวิจัยของ Rogat (1998) ได้ทำการศึกษาการประเมินมูลค่าในการปรับปรุงคุณภาพอากาศในซานดิเอโก ได้ทำการทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ Goldfeld-Quandt test

จากการศึกษา พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายกับปัจจัยต่างๆ จะมีทิศทางสัมพันธ์กันดังนี้ ตัวแปรเพศ (Sex) อายุ (Age) สถานภาพ (Status) การศึกษา (Education) อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ส่วนตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) และทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความเต็มใจที่จะจ่าย โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายร้อยละ 52.72 อีกร้อยละ 47.28 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบจำลอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ถูก censored มีทั้งหมด 65 ตัวอย่าง (ผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย; 0 บาท) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูก censored มีทั้งหมด 335 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง (ตารางที่ 4.18)

ตัวแปรเพศ (Sex) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก กับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเพศหญิงจะมีความรอบคอบในการใช้จ่ายมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่เพศหญิงต้องจัดการกับภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

ตัวแปรสถานภาพ (Status) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นมีสถานภาพโสดและหย่าร้าง/หม้าย จะมีความ

เต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่สมรสแล้วยอมค้ำนึ่งถึงภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ค่าเล่าเรียนบุตร ทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่เป็น โสด หรือหย่าร้าง/หม้าย

ตัวแปรระดับการศึกษา (Education) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอนุรักษ์อุทยานฯ

ตัวแปรรายได้ (Income) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับรายได้เพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน จะทำให้ความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีอำนาจซื้อหรือกำลังซื้อสูง ทำให้มีความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยมากกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า

ตัวแปรจำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเคยไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างดี

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมย่อมตระหนักและเห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และทราบผลดีของการดำรงอยู่ต่อไปในอนาคตมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้เลย

ตัวแปรการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอุทยานฯ อีกจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการที่นักท่องเที่ยวต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก แสดงให้เห็นว่ามีความชื่นชอบ และประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงถึงเห็นความสำคัญของการปกป้องรักษาไว้เพื่อให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับความเต็มใจที่จะจ่ายสอดคล้องกับงานวิจัยของ Institute of Development Studies (IDS) (2003:18) โดยทำการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่ายในการให้บริการกิจกรรมสันทนาการต่างในสวนสาธารณะ 2 แห่งทางตอนเหนือของปากีสถาน พบว่าตัวแปรรายได้ เพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ นอกจากนี้งานวิจัยของ Cho; Newman and Bowker (2005 : 765) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะจ่ายของเจ้าของที่ในการเปิดทางเดินหรือทางน้ำใน North Carolina ผลจากการศึกษาพบว่าตัวแปรรายได้ต่อครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความเต็มใจที่จะจ่ายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.19 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ $WTP_i^{P=2}$ ในแบบจำลองโทบิต

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
ค่าคงที่	-939.3571	203.2462	-4.6218	0.0000
เพศ (Sex)	189.0252	31.7109	5.9609***	0.0000
อายุ (Age)	-12.2003	33.1780	-0.3677	0.7131
สถานภาพ (Status)	176.6995	40.5919	4.3531***	0.0000
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family)	-28.4486	15.8462	-1.7953*	0.0726
การศึกษา (Education)	50.5536	17.5193	2.8856***	0.0039
อาชีพ (Occupation)	70.9079	46.5881	1.5220	0.1280
รายได้ (Income)	83.3459	14.7800	5.6391***	0.0000
จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place)	97.0472	43.9312	2.2091**	0.0272
การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation)	82.4313	33.3106	2.4746**	0.0133
การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again)	88.8647	47.9673	1.8526*	0.0639
ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction)	49.6104	33.6921	1.4725	0.1409
ทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude)	49.6997	42.1103	1.1802	0.2379
Sigma	261.3931	10.3010	25.3755	0.0000
Log-likelihood	-2287.550			
R-squared	0.522244			
Adjusted R-squared	0.506154			
Left censored obs	77	Right censored obs	0	
Uncensored obs	323	Total obs	400	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : *** ที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

* ที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

4.2.2 การประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานในวิธีที่ 2

วิธีการการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิธีที่ 2 คือการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า ร่วมกับการทำให้ธรรมชาติตามลำน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ และลดปัญหาการเกิดไฟป่า

จากการประมาณ (Maximum Log Likelihood Estimate : MLE) ด้วยแบบจำลอง Tobit โดยมีการตรวจสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ White Test จากการทดสอบพบว่าไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity และจากงานวิจัยของ Rogat (1998) ได้ทำการศึกษาการประเมินมูลค่าในการปรับปรุงคุณภาพอากาศในซานดิเอโก ได้ทำการทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ Goldfeld-Quandt test

จากการศึกษา พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายกับปัจจัยต่างๆ จะมีทิศทางสัมพันธ์กันดังนี้ ตัวแปรเพศ (Sex) สถานภาพ (Status) การศึกษา (Education) อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction) และทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ส่วนตัวแปรอายุ (Age) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความเต็มใจที่จะจ่าย โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายร้อยละ 52.22 อีกร้อยละ 47.78 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบจำลอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ถูก censored มีทั้งหมด 77 ตัวอย่าง (ผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย; 0 บาท) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูก censored มีทั้งหมด 323 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง(ตารางที่ 4.19)

ตัวแปรเพศ (Sex) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเพศหญิงจะมีความรอบคอบในการใช้เงินมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่เพศหญิงต้องจัดการกับภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

ตัวแปรสถานภาพ (Status) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นมีสถานภาพ โสดและหย่าร้าง/หม้าย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่สมรสแล้วยอมค่านึงถึงภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ค่าเล่าเรียนบุตร ทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่เป็น โสด หรือหย่าร้าง/หม้าย

ตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกภายในครัวเรือนมาก การจับจ่ายใช้สอยจึงต้องคำนึงถึงคนในครอบครัว จึงต้องมีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังมากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า

ตัวแปรระดับการศึกษา (Education) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอนุรักษ์อุทยานฯ

ตัวแปรรายได้ (Income) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับรายได้เพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีอำนาจซื้อหรือกำลังซื้อสูง ทำให้มีความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยมากกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า

ตัวแปรจำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเคยไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างดี

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตระหนักและเห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และทราบผลดีของการดำรงอยู่ต่อไปในอนาคตมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้เลย

ตัวแปรการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอุทยานฯ อีกจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการที่นักท่องเที่ยวต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก แสดง

ให้เห็นว่ามีความชื่นชอบ และประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงสังเกตเห็นความสำคัญของการ
ปกป้องรักษาไว้เพื่อให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.20 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ $WTP_i^{R=1}$ ในแบบจำลองโทบิต

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
ค่าคงที่	-740.6670	252.3707	-2.9348	0.0033
เพศ (Sex)	162.5443	25.8976	6.2764***	0.0000
อายุ (Age)	-34.8226	34.5531	-1.0078	0.3136
สถานภาพ (Status)	182.4605	35.2690	5.1734***	0.0000
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family)	-42.4692	12.8345	-3.3090***	0.0009
การศึกษา (Education)	29.0237	12.9033	2.2493**	0.0245
อาชีพ (Occupation)	64.7899	69.1803	0.9365	0.3490
รายได้ (Income)	75.5308	20.5790	3.6703***	0.0002
จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place)	110.8718	35.0059	3.1672***	0.0015
การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation)	87.0541	25.7502	3.3807***	0.0007
การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again)	38.5210	63.5786	0.6059	0.5446
ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction)	19.9965	25.9534	0.7705	0.4410
ทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude)	66.0188	47.6330	1.3860	0.1658
Sigma	259.9593	29.2859	8.8766	0.0000
Log-likelihood	-2224.755			
R-squared	0.464726			
Adjusted R-squared	0.446699			
Left censored obs	86	Right censored obs	0	
Uncensored obs	314	Total obs	400	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : *** ที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

* ที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

4.2.3 การประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการ พื้นที่อุทยานในวิธีที่ 1

วิธีการพื้นที่อุทยานวิธีที่ 1 คือพื้นที่อนุรักษ์พหุกรรมชาติตามลำน้ำ โดยการเพิ่มพื้นที่ป่า และจัดการคุณภาพของแหล่งน้ำลำธาร ให้ดีขึ้นกว่าเดิม

จากการประมาณ (Maximum Log Likelihood Estimate : MLE) ด้วยแบบจำลอง Tobit โดยมีการตรวจสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ White Test จากการทดสอบพบว่าเกิดปัญหา Heteroscedasticity จึงทำการแก้ปัญหามาในโปรแกรม Eiew

จากการศึกษา พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายกับปัจจัยต่างๆ จะมีทิศทางสัมพันธ์กันดังนี้ ตัวแปรเพศ (Sex) สถานภาพ (Status) การศึกษา (Education) อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction) และทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ส่วนตัวแปรอายุ (Age) และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความเต็มใจที่จะจ่าย โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายร้อยละ 46.47 อีกร้อยละ 53.53 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบจำลอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ถูก censored มีทั้งหมด 86 ตัวอย่าง (ผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย; 0 บาท) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูก censored มีทั้งหมด 314 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง(ตารางที่ 4.20)

ตัวแปรเพศ (Sex) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยเป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก เพศหญิงจะมีความรอบคอบในการใช้เงินมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่ต้องจัดการกับภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

ตัวแปรสถานภาพ (Status) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นมีสถานภาพโสดและหย่าร้าง/หม้าย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่สมรสแล้วย่อมคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ค่าเล่าเรียนบุตร ทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่เป็นโสด หรือหย่าร้าง/หม้าย

ตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกภายในครัวเรือนมาก

การจับจ่ายใช้สอยจึงต้องคำนึงถึงคนในครอบครัว จึงต้องมีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังมากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า

ตัวแปรระดับการศึกษา (Education) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอนุรักษ์อุทยานฯ

ตัวแปรรายได้ (Income) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับรายได้เพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน จะทำให้ความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีอำนาจซื้อหรือกำลังซื้อสูง ทำให้มีความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยมากกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า

ตัวแปรจำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเคยไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำน้ำตกตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างดี

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมย่อมตระหนักและเห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และทราบผลดีของการดำรงอยู่ต่อไปในอนาคตมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้เลย

ตารางที่ 4.21 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการ $WTP_i^{R=2}$ ในแบบจำลองโทบิต

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
ค่าคงที่	-371.4245	166.7553	-2.2274	0.0259
เพศ (Sex)	114.3770	26.0171	4.3962***	0.0000
อายุ (Age)	57.0012	27.0819	2.1048**	0.0353
สถานภาพ (Status)	125.8501	33.2732	3.7823***	0.0002
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family)	-23.0298	12.7379	-1.8080*	0.0706
การศึกษา (Education)	40.5868	14.3341	2.8315***	0.0046
อาชีพ (Occupation)	-12.2100	37.6893	-0.3240	0.7460
รายได้ (Income)	79.4902	12.1853	6.5234***	0.0000
จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place)	80.4416	36.1310	2.2264**	0.0260
การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation)	94.3110	27.4947	3.4301***	0.0006
การกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again)	106.9193	39.3345	2.7182***	0.0066
ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction)	-17.4378	27.3165	-0.6384	0.5232
ทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude)	-16.4205	35.0987	-0.4678	0.6399
Sigma	217.6316	8.4697	25.6954	0.0000
Log-likelihood	-2283.99			
R-squared	0.479528			
Adjusted R-squared	0.461999			
Left censored obs	69	Right censored obs	0	
Uncensored obs	331	Total obs	400	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : *** ที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

** ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

* ที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

4.2.4 การประเมินมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการฟื้นฟูอุทยานในวิธีที่ 2

วิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยานวิธีที่ 2 คือ มีรถบริการนำเที่ยวภายในเขตอุทยาน แทนการนำรถเข้าไปเองเพื่อลดปัญหาหมอกพิษทางเสียง และมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงปรับปรุงและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถังขยะ ห้องน้ำ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก จุดบริการเดินเท้าที่พักแก่นักท่องเที่ยว

จากการประมาณ (Maximum Log Likelihood Estimate : MLE) ด้วยแบบจำลอง Tobit โดยมีการตรวจสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ White Test จากการทดสอบพบว่าไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity และจากงานวิจัยของ Rogat (1998) ได้ทำการศึกษาการประเมินมูลค่าในการปรับปรุงคุณภาพอากาศในซานดิเอโก ได้ทำการทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยใช้ Goldfeld-Quandt test

จากการศึกษา พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายกับปัจจัยต่างๆ จะมีทิศทางสัมพันธ์กันดังนี้ ตัวแปรเพศ (Sex) อายุ (Age) สถานภาพ (Status) การศึกษา (Education) รายได้ (Income) จำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) การเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) และการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ส่วนตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) อาชีพ (Occupation) ความพึงพอใจต่ออุทยาน (Satisfaction) และทัศนคติที่มีต่ออุทยาน (Attitude) เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความเต็มใจที่จะจ่าย โดยตัวแปรอิสระเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายร้อยละ 47.95 อีกร้อยละ 52.05 เป็นอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบจำลอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ถูก censored มีทั้งหมด 69 ตัวอย่าง (ผู้ที่ไม่เต็มใจที่จะจ่าย; 0 บาท) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูก censored มีทั้งหมด 331 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง (ตารางที่ 4.21)

ตัวแปรเพศ (Sex) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเพศหญิงจะมีความรอบคอบในการใช้เงินมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่ต้องจัดการกับภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

ตัวแปรอายุ (Age) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีอายุอยู่ในช่วง 25-50 ปี (วัยทำงาน) จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานจะมีรายได้ที่ค่อนข้างแน่นอนและมีกำลังซื้อที่สูง มี

ความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยมากกว่าผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 17-24 ปี(วัยเรียน) และ 51 ปีขึ้นไป(วัยชรา)

ตัวแปรสถานภาพ (Status) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเป็นมีสถานภาพโสดและหย่าร้าง/หม้าย จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่สมรสแล้วยอมคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว ค่าเล่าเรียนบุตร ทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่ายมากกว่าผู้ที่เป็นโสด หรือหย่าร้าง/หม้าย

ตัวแปรจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (Family) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกภายในครัวเรือนมาก การจับจ่ายใช้สอยจึงต้องคำนึงถึงคนในครอบครัว จึงต้องมีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังมากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า

ตัวแปรระดับการศึกษา (Education) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอนุรักษ์อุทยาน

ตัวแปรรายได้ (Income) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวมีระดับรายได้เพิ่มขึ้น 5,000 บาทต่อเดือน จะทำให้ความเต็มใจที่จะจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีอำนาจซื้อหรือกำลังซื้อมาก ทำให้มีความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยมากกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า

ตัวแปรจำนวนสถานที่ที่เคยไป (Place) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้านักท่องเที่ยวเคยไปแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป จะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างดี

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ (Conservation) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไปจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตระหนักและเห็นความสำคัญของความหลากหลาย

ทางชีวภาพ และทราบผลดีของการดำรงอยู่ต่อไปในอนาคตมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้เลย

ตัวแปรการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง (Again) มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความเต็มใจที่จะจ่าย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักท่องเที่ยวที่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอุทยานฯ อีกจะมีความเต็มใจที่จะจ่ายจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากการที่นักท่องเที่ยวที่ต้องการที่จะกลับมาเที่ยวอีก แสดงให้เห็นว่ามีความชื่นชอบ และประทับใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงถึงเห็นความสำคัญของการปกป้องรักษาไว้เพื่อให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต

สำหรับค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเฉลี่ย $E(WTP)$ สามารถหาได้จากสูตรต่อไปนี้ (อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์, 2546)

$$E(WTP) = \Phi\left(\frac{Z}{\sigma}\beta\right)Z\beta + \sigma\phi\left(\frac{-Z}{\sigma}\beta\right)$$

โดยที่

$E(WTP)$ คือ ค่าเฉลี่ยของค่าความเต็มใจที่จะจ่าย

Φ คือ CDF of Standard Normal

ϕ คือ PDF of Standard Normal

Z คือ ค่าเฉลี่ยของตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม

β คือ ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคม

σ คือ ค่า Sigma

วิธีการป้องกันที่ 1

$$\text{แทนค่าในสมการ } E(WTP_i^{p=1}) = \Phi\left(\frac{Z}{\sigma}\beta\right)Z\beta + \sigma\phi\left(\frac{-Z}{\sigma}\beta\right)$$

$$= 331.20 \text{ บาท/ปี}$$

สรุปได้ว่าค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยาน โดยการเสริมสร้างธรรมชาติตามลำน้ำร่วมกับการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์โดยไม่เบียดเบียนพืชพันธุ์สัตว์ป่า และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้นจากขบวนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สัตว์ป่าหายากสำหรับนักท่องเที่ยวจากวิทยากรผู้มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งมีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเท่ากับ 331.20 บาทต่อปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Whitehead (2003 :42) โดยทำการศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำทางตอนเหนือของ Carolina จากผลการศึกษาพบว่าถ้าคุณภาพน้ำอยู่ในระดับแย่ จะมีค่าความเต็มใจเฉลี่ยในการ

ปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นเท่ากับ 253.57 ดอลลาร์สหรัฐต่อครัวเรือนต่อปี และถ้าพบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้ ดี และดีมาก ความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำที่เป็นอยู่จะลดลงเรื่อยๆ คือ 158.45, 72.92 และ 19.22 ตามลำดับ โดยจำนวนเงินดังกล่าวสามารถนำไปกำหนดค่าธรรมเนียมในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติได้ต่อไปในอนาคต

มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ สามารถหาได้จากการนำค่าความเต็มใจเฉลี่ย $E(WTP)$ คือ 331.20 บาท/ปี คูณกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานฯ ในปี 2549 จำนวน 210,163 คน ดังนั้นได้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เท่ากับ 69,605,985.6 บาทต่อปี

วิธีการป้องกันที่ 2

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสมการ } E(WTP_i^{P=2}) &= \Phi\left(\frac{Z}{\sigma}\beta\right)Z\beta + \sigma\phi\left(\frac{-Z}{\sigma}\beta\right) \\ &= 278.57 \text{ บาท / ปี} \end{aligned}$$

สรุปได้ว่าค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดแก่อุทยาน โดยการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า ร่วมกับการทำให้ธรรมชาติตามลำน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ และลดปัญหาการเกิดไฟป่า ซึ่งมีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเท่ากับ 278.57 บาทต่อปี โดยจำนวนเงินดังกล่าวสามารถนำไปกำหนดค่าธรรมเนียมในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติได้ต่อไปในอนาคต

มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ สามารถหาได้จากการนำค่าความเต็มใจเฉลี่ย $E(WTP)$ คือ 278.57 บาท/ปี คูณกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานฯ ในปี 2549 จำนวน 210,163 คน ดังนั้นได้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เท่ากับ 58,545,106.91 บาทต่อปี

วิธีการฟื้นฟูที่ 1

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสมการ } E(WTP_i^{R=1}) &= \Phi\left(\frac{Z}{\sigma}\beta\right)Z\beta + \sigma\phi\left(\frac{-Z}{\sigma}\beta\right) \\ &= 238.48 \text{ บาท / ปี} \end{aligned}$$

สรุปได้ว่าค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการฟื้นฟูอุทยาน โดยฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตามลำน้ำ โดยการเพิ่มพื้นที่ป่า และจัดการคุณภาพของแหล่ง

น้ำลำธาร ให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งมีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเท่ากับ 238.48 บาทต่อปี โดยจำนวนเงินดังกล่าวสามารถนำไปกำหนดค่าธรรมเนียมในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติได้ต่อไปในอนาคต

มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ สามารถหาได้จากการนำค่าความเต็มใจเฉลี่ย E(WTP) คือ 238.48 บาท/ปี คูณกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานฯ ในปี 2549 จำนวน 210,163 คน ดังนั้นได้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เท่ากับ 50,119,672.24 บาทต่อปี

วิธีการฟื้นฟูที่ 2

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสมการ } E(WTP_i^{R=2}) &= \Phi\left(\frac{Z}{\sigma}\beta\right)Z\beta + \sigma\phi\left(\frac{-Z}{\sigma}\beta\right) \\ &= 218.92 \text{ บาท / ปี} \end{aligned}$$

สรุปได้ว่าค่าความเต็มใจที่จะจ่ายในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติลำน้ำกกด้วยวิธีการฟื้นฟูอุทยาน โดยมีรถบริการนำเที่ยวภายในเขตอุทยาน แทนการนำรถเข้าไปเองเพื่อลดปัญหามลพิษทางเสียง และมลพิษทางอากาศ รวมไปถึงปรับปรุงและเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถังขยะ ห้องน้ำ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก จุดบริการเดินที่พักระหว่างนักท่องเที่ยว ซึ่งมีมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเท่ากับ 218.92 บาทต่อปี โดยจำนวนเงินดังกล่าวสามารถนำไปกำหนดค่าธรรมเนียมในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติได้ต่อไปในอนาคต

มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ สามารถหาได้จากการนำค่าความเต็มใจเฉลี่ย E(WTP) คือ 218.92 บาท/ปี คูณกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานฯ ในปี 2549 จำนวน 210,163 คน ดังนั้นได้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เท่ากับ 46,008,883.96 บาทต่อปี